

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 511-2/2025/11

Ljubljana, 19. september 2025

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predsedovanja Slovenije skupini MED9 – Informacija o srečanju ministrov MED9, pristojnih za kmetijstvo, ter o nameravanem sprejetju Skupne izjave ministrov MED9 o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu, 5. do 7. oktober 2025, Portorož, Slovenija – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 - ZF) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o srečanju ministrov MED9, pristojnih za kmetijstvo, ter o nameravanem sprejetju Skupne izjave ministrov MED9 o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu, 5. do 7. oktober 2025, Portorož, Slovenija, v sklopu aktivnosti predsedovanja Slovenije skupini MED9.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Informacija o srečanju ministrov MED9, pristojnih za kmetijstvo, ter o nameravanem sprejetju Skupne izjave ministrov MED9 o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu, 5. do 7. oktober 2025, Portorož, Slovenija.

Sklep prejmejo:

- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba Vlade za zakonodajo,
- Urad Vlade RS za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Dijana Madžarac, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Helena Gašperlin Pertovt, Služba za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo med 5. in 7. oktobrom 2025 v Portorožu gostilo neformalno srečanje ministrov za kmetijstvo držav MED9 v sklopu predsedovanja Slovenije tej skupini v letošnjem letu. Namen dogodka je, tudi v obliki konference o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu in s sprejetjem Skupne izjave na to temo, izboljšati odpornost sredozemskega kmetijstva na podnebne spremembe in druge izzive, tudi prek okrepljenega sodelovanja med državami MED9. Srečanje predstavlja nadaljevanje razprav o skupnih izzivih in rešitvah, zlasti v kontekstu usklajenih ukrepov v prihodnji skupni kmetijski politiki EU po letu 2027.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-24-0021 – Podporna dejavnost, administracija MKGP 2025–2028	334410 Materialni stroški	38.000,00	
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predvideni stroški dogodka, ki bo od 5. do 7. 10. 2025 v Portorožu, Slovenija, so ocenjeni na približno 38.000 EUR in so bili že opredeljeni v gradivu »Informacija o pripravi, poteku in programu predsedovanja Republike Slovenije neformalni skupini devetih sredozemskih držav Evropske unije (MED9) v obdobju od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025«, katerega je Vlada RS sprejela na 144. redni seji dne 5. 3. 2025 pod točko 4C (sklep vlade št. 51100-5/2025/2).

Ocena stroškov obsega strošek hotelske nastanitve v višini 16.000 EUR, strošek organizacija konference (najem dvorane, najem tehnične opreme, tolmačenj v višini 7.000 EUR, strošek logistike (prevozi in terenski obisk) v višini 7.000 EUR, strošek prehrane 8.000 EUR.

Navedeni stroški se bodo pokrili s proračunske postavke Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 334410: Materialni stroški, NRP 2330-24-0021-Dejavnost in administracija MKGP ožje 2025-2028.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mateja Čalušić ministrica	

Priloge:

- Informacija o srečanju ministrov MED9, pristojnih za kmetijstvo, ter o nameravanem sprejetju Skupne izjave ministrov MED9 o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu, 5. do 7. oktober 2025, Portorož, Slovenija;
- Draft MED9 Joint Declaration – Stepping up Climate-Related and Other Risk Management Efforts in Agriculture (MED9 Joint Declaration on Building Agricultural Resilience in the Mediterranean region);
- Osnutek Skupne izjave MED9 – Krepitev prizadevanj za obvladovanje podnebnih in drugih tveganj v kmetijstvu (Skupna izjava MED9 o gradnji odpornosti kmetijstva v regiji Sredozemlja) (delovni prevod).

Informacija o srečanju ministrov MED9, pristojnih za kmetijstvo, ter o nameravanem sprejetju Skupne izjave ministrov MED9 o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu, 5. do 7. oktober 2025, Portorož, Slovenija

I. NAMEN SREČANJA

V sklopu programa predsedovanja Slovenije skupini devetih sredozemskih držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), t. i. skupini MED9 (Republika Ciper, Francoska republika, Helenska republika, Republika Hrvaška, Italijanska republika, Republika Malta, Portugalska republika, Republika Slovenija in Kraljevina Španija) bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gostilo neformalno srečanje ministrov, pristojnih za kmetijstvo.

Namen srečanja, ki bo potekalo od 5. do 7. oktobra 2025 v Portorožu, Slovenija, je poglobitev sodelovanja med državami članicami MED9 na področju kmetijstva s poudarkom na trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu. Gre za nadaljevanje razprave na delovnem srečanju ministrov za kmetijstvo skupine MED9, ki je potekalo 23. junija 2025 v Luksemburgu ob robu zasedanj Sveta EU za kmetijstvo in ribištvo. Razprava je pokazala enotno zavezanost krepitvi trajnostnega upravljanja tveganj v kmetijstvu, potrebo po usklajenih ukrepih na ravni EU, spodbujanju inovacij, meddržavnem sodelovanju in razvoju učinkovitih mehanizmov za povečanje odpornosti sredozemskega kmetijstva na podnebne in druge izzive.

Na konferenci 6. oktobra 2025 bodo ministri oziroma visoki predstavniki držav skupine MED9 razpravljali o trajnostnem obvladovanju tveganj v kmetijstvu tudi z vidika predlogov za novo skupno kmetijsko politiko po letu 2027. Razprava bo tokrat osredotočena na dva tematska sklopa: I) učinkovitost obstoječih instrumentov upravljanja s podnebno pogojenimi tveganji in II) izzive pri njihovi uporabi v praksi. Ob koncu srečanja je predvideno sprejetje Skupne izjave, ki bo zajemala ključne usmeritve in dogovore držav skupine MED9 za krepitev odpornosti ter trajnostni razvoj kmetijstva v sredozemski regiji. Predvideno je tudi sprejetje Skupne izjave, ki bo zajemala ključne usmeritve in dogovore držav skupine MED9 za krepitev odpornosti ter trajnostni razvoj kmetijstva v sredozemski regiji.

Po konferenci si bodo udeleženci na terenu ogledali nekatere primere dobrih praks obvladovanja tveganj v kmetijstvu. Program srečanja vključuje tudi delovno večerjo z namenom vpljudnostnega sprejema delegacij na prvi dan srečanja, 5. oktobra 2025. Zadnji dan, 7. oktobra, so predvideni odhodi delegacij.

II. OZADJE

MED9 je neformalna skupina devetih sredozemskih in južnoevropskih držav članic EU: Cipra, Francije, Grčije, Hrvaške, Italije, Malte, Portugalske, Slovenije in Španije. Skupina, ki predstavlja približno tretjino članic in skoraj polovico prebivalstva EU, ima pomemben potencial za skupno oblikovanje in uveljavljanje evropskih politik, še posebej na področjih, kjer je regija posebej izpostavljena – podnebje, energija, migracije, varnost in razvoj.

Kot neformalni forum MED9 krepi notranjo usklajenost držav članic glede ključnih tem EU (mdr. med gospodarska rast, energetska in podnebna politika, kmetijstvo in trajnost, migracije, digitalna preobrazba ter varnost in obramba) ter zagotavlja večjo vidnost sredozemskih prioritet znotraj EU in v odnosu do južnega sosedstva. S tem prispeva k utrjevanju strateškega partnerstva v regiji, ki temelji na skupnih izzivih in priložnostih.

Slovenija prvič predseduje skupini MED9 in bo v tej vlogi, v okviru zastavljene prioritete »zelena in digitalna preobrazba, odpornost na podnebne spremembe ter krepitev energetske in prehranske varnosti v Sredozemlju«, izpostavila tudi pomen trajnostnega razvoja in odpornosti kmetijstva.

III. STALIŠČE RS

Delegacija Republike Slovenije bo na dogodku zastopala stališča, ki so bila skladno z Zakonom o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) ter ostalimi predpisi s področja koordinacije evropskih zadev predhodno medresorsko usklajena in potrjena v okviru sistema EU portal.

Slovenija bo kot predsedujoča skupini MED9 poudarila pomen trajnostnega razvoja in odpornosti kmetijstva v Sredozemlju, zlasti v luči vse pogostejših podnebnih tveganj in pritiskov na prehransko varnost. Poseben poudarek bo namenjen iskanju skupnih rešitev za učinkovito obvladovanje tveganj v kmetijstvu, krepitvi prilagoditvenih sposobnosti kmetijskega sektorja ter spodbujanju zelene in digitalne preobrazbe. Slovenija bo ob tem izpostavila tudi nujnost okrepljenega regionalnega sodelovanja med državami MED9 ter večje usklajenosti politik in ukrepov znotraj Evropske unije, vključno s prispevki k razpravi o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2027.

Sprejetje Skupne izjave ministrov za kmetijstvo skupine MED9 bo po oceni Slovenije pomemben korak k večji enotnosti MED9 in utrditvi vloge skupine pri oblikovanju evropskih in regionalnih politik.

IV. DELEGACIJA REPUBLIKE SLOVENIJE

Vlada Republike Slovenije je za udeležbo na dogodku imenovala naslednjo delegacijo:

- Mateja Čalušič, ministrica, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Maša Žagar, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Simona Vrevc, vršilka dolžnosti generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Dijana Madžarac, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Patrizia De Franceschi, vodja Službe za krepitev in razvoj resorja, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Tanja Gorišek, vodja Sektorja za podnebno politiko ter sistem znanja in inovacij v kmetijstvu, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Jasmina Štorman, podsekretarka, Kabinet ministrice, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Danica Dobrovč Hribar, višja svetovalka, Služba za evropske zadeve in mednarodno

- sodelovanje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Helena Gašperlin Pertovt, podsekretarka, Služba za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Pojasnilo glede sestave delegacije: Zaradi vloge Slovenije kot predsedujoče skupini MED9 in hkrati organizatorke dogodka je utemeljena nekoliko razširjena sestava delegacije. Ta vključuje tudi podporo strokovnih služb, izvajanje logističnih nalog ter zagotavljanje tolmačenja in drugih potrebnih organizacijskih funkcij. V tej luči bodo pri izvedbi posameznih delovnih nalog sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki so odgovorni za odnose z javnostmi in protokolarne storitve.

V. OCENA STROŠKOV

Predvideni stroški dogodka, ki bo od 5. do 7. 10. 2025 v Portorožu, Slovenija, so ocenjeni na približno 38.000 EUR in so bili že opredeljeni v gradivu »Informacija o pripravah, poteku in programu predsedovanja Republike Slovenije neformalni skupini devetih sredozemskih držav Evropske unije (MED9) v obdobju od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025«, katerega je Vlada RS sprejela na 144. redni seji dne 5. 3. 2025 pod točko 4C (sklep vlade št. 51100-5/2025/2).

Ocena stroškov obsega strošek hotelske nastanitve v višini 16.000 EUR, strošek organizacija konference (najem dvorane, najem tehnične opreme, tolmačenj v višini 7.000 EUR, strošek logistike (prevozi in terenski obisk) v višini 7.000 EUR, strošek prehrane 8.000 EUR.

Navedeni stroški se bodo pokrili s proračunske postavke Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 334410: Materialni stroški, NRP 2330-24-0021-Dejavnost in administracija MKGP ožje 2025-2028.

VI. SKUPNA IZJAVA

V nadaljevanju je podan osnutek Skupne izjave MED9 z naslovom »Krepitev prizadevanj za obvladovanje podnebnih in drugih tveganj v kmetijstvu (Skupna izjava MED9 o gradnji odpornosti kmetijstva v regiji Sredozemlja« oziroma v angleškem jeziku »Draft MED9 Joint Declaration – Stepping up Climate-Related and Other Risk Management Efforts in Agriculture (MED9 Joint Declaration on Building Agricultural Resilience in the Mediterranean region)«. Obstaja možnost, da bo končno besedilo Skupne izjave nadgrajeno glede na prejete odzive držav MED9.

Draft 29/08/2025

MED9 Agriculture Ministerial Meeting, Portorož, Slovenia, October 6, 2025

JOINT DECLARATION

Stepping up Climate-Related and Other Risk Management Efforts in Agriculture –

MED9 Joint Declaration on Building Agricultural Resilience in the Mediterranean region

We, the Agriculture Ministers of Croatia, Cyprus, France, Greece, Italy, Malta, Portugal, Slovenia and Spain, reaffirm our strong commitment to stepping up our joint efforts to create a resilient, sustainable, and climate-adapted agricultural sector in the

Mediterranean region, fully aligned with the objectives of the future Common Agricultural Policy (CAP) and in coherence with other EU policies. To this end WE:

RECOGNIZE that the Mediterranean region, as a one of world's climate change hotspot, faces increasing agricultural vulnerability due to climate-related and other risks. In addition to market fluctuations and evolving socio-economic circumstances (demographic changes, changes in consumer demand, income disparities and shifts in rural livelihoods and other structural adjustments in rural economies), extreme weather events – recurrent, rapid and prolonged droughts, water scarcity, increasing number of heat waves, wildfires, severe floods and hailstorms – as well as the spread of new plant and animal diseases and invasive species are already deeply affecting this region.

EMPHASISE that the agriculture's pivotal role in food security, food sovereignty, water resource management, biodiversity protection, and the vitality of rural areas is under serious threat from these accelerating risks.

RECALL the European Climate Risk Assessment Report (EUCRA, 2024), which warns that several climate risks have already reached critical levels and with the potential to cascade across systems and regions and to exacerbate existing risks and crises (i.e. water and biodiversity crisis). These risks are no longer future scenarios but present realities, severely affecting Mediterranean agriculture.

UNDERLINE that recurrent damages undermine farm incomes, long-term development prospects, and discourage younger generations from farming. They also strain insurance systems, which are finding it increasingly difficult to cope with rising claims and losses and have significant implications on medium- and long-term stability of public finances due to *ad hoc* public interventions triggered by a series of large-scale catastrophic events.

RECOGNIZE that strengthened EU mechanisms and tools are needed in order to cope with these realities. Immediate, coordinated, and forward-looking responses are urgently required across all levels of governance, integrating climate resilience into every policy field, based on a systemic approach linking adaptation, sustainable management of natural resources, and long-term resilience of Mediterranean agriculture.

REITERATE our shared commitment, in line with the conclusions of the 2025 MED9 Environmental Ministerial Meeting, to strengthening coordination in anticipation of the European Commission's forthcoming "Climate Adaptation Plan". We stress the need to promote a resilience-by-design approach, embedding adaptation into all relevant EU policies, including the CAP.

ACKNOWLEDGE the European Commission's efforts to enhance agricultural risk management in the recently published legal framework for National and Regional Partnership Plans, CAP and Performance Framework for the post-2027 period. We **RECOGNISE** the inclusion of new elements such as crisis payments, support for transition towards resilient production systems, strategies for adapting to risks in agriculture, a more flexible cascading response to natural disasters, budget expenditure tracking and a proposed performance framework for climate and environmental goals.

UNDERLINE, however, that the proposed framework still relies heavily on existing mechanisms and does not adequately address systemic challenges repeatedly raised by MED9 Member States.

STRESS the need to reinforce the post-2027 legislative framework for climate-related and other risk management. Greater coherence across EU policies is required to enhance preparedness and strengthen crisis response. The framework must also provide greater clarity on the links between adaptation and post-crisis measures, as well as financing arrangements, particularly regarding the flexibility amount (25% of the Union's contribution for National and Regional Partnership Plans) and the EU Facility. A robust, well-funded and flexible EU crisis management and disaster response system should be established within the next Multiannual Financial Framework.

RECALL the European Investment Bank's recent study "*Insurance and Risk Management Tools for Agriculture in the EU*", which highlights the complexity of agricultural risk management, the low uptake of tools by farmers, and the difficulties faced by both administrations and the private sector. We urge the Commission to take these findings into account in future legislation.

UNDERScore the need to move from *ad hoc* compensation tools towards a more strategic, proactive, and future-oriented approach. This requires a combination of long-term planning, flexible instruments, risk prevention measures, innovative finance, innovative reinsurance at the EU level, inclusive innovation, and robust rural and agricultural policy. Exceptional measures should complement—not replace—farmers' incentives to adopt effective risk management strategies. No farmer should be left behind.

HIGHLIGHT the fact that there are still significant differences in the levels of knowledge and experience in setting up and successfully implementing various risk management schemes across the EU. Thereby, we urge the Commission to consider setting up appropriate platform for sharing the knowledge and the best practices among the Member states. This becomes particularly important in the view of the requirements set in the published proposal for the new programming framework.

REAFFIRM our shared vision of positioning the Mediterranean as a frontrunner in sustainable agricultural risk management, ensuring food and water security, rural vitality, and competitiveness. The MED9 framework remains a key platform for aligning regional perspectives and promoting joint action at the EU level.

BELIEVE that the Mediterranean holds substantial potential for climate-smart agricultural innovation, leadership, and strategic cooperation in climate risk management.

Osnutek 29. 08. 2025 (delovni prevod)

Srečanje ministrov za kmetijstvo MED9, Portorož, Slovenija, 6. oktober 2025

SKUPNA IZJAVA

Krepitev ukrepov za obvladovanje podnebnih in drugih tveganj v kmetijstvu –

Skupna izjava MED9 o krepitvi odpornosti kmetijstva v mediteranski regiji

Mi, ministri za kmetijstvo Hrvaške, Cipra, Francije, Grčije, Italije, Malte, Portugalske, Slovenije in Španije, ponovno potrjujemo močno zavezanost krepitvi skupnih prizadevanj za oblikovanje odpornega, trajnostnega in podnebnim spremembam prilagojenega kmetijskega sektorja v mediteranski regiji, v skladu s cilji prihodnje Skupne kmetijske politike (SKP) in v usklajenosti z drugimi politikami EU. V ta namen:

PRIZNAVAMO, da je mediteranska regija, kot eno izmed globalnih žarišč podnebnih sprememb, vse bolj ranljiva za kmetijstvo zaradi podnebnih in drugih tveganj. Poleg nihanj na trgih in spreminjajočih se socio-ekonomskih okoliščin (demografske spremembe, spremembe v povpraševanju potrošnikov, dohodkovne neenakosti, spremembe v podeželskih življenjskih slogih in druge strukturne prilagoditve podeželskih gospodarstev) ekstremni vremenski pojavi – ponavljajoče se, hitre in dolgotrajne suše, pomanjkanje vode, povečanje števila vročinskih valov, gozdni požari, hude poplave in toče – ter širjenje novih boleznih rastlin in živali ter invazivnih vrst že močno vplivajo na to regijo.

POUDARJAMO, da ima kmetijstvo ključno vlogo pri zagotavljanju varnosti hrane, suverenosti hrane, upravljanju vodnih virov, varstvu biotske raznovrstnosti in vitalnosti podeželja, kar pa je zaradi naraščajočih tveganj resno ogroženo.

OPOMINJAMO na Evropsko poročilo o oceni podnebnih tveganj (EUCRA, 2024), ki opozarja, da so številna podnebna tveganja že dosegla kritične ravni in da lahko sprožijo kaskadni učinek preko sistemov in regij ter povečajo obstoječa tveganja in krize (npr. kriza z vodo in biotsko raznovrstnostjo). Ta tveganja niso več prihodnji scenariji, temveč prisotna realnost, ki močno vpliva na mediteransko kmetijstvo.

POUDARJAMO, da ponavljajoče se škode vplivajo negativno na dohodke kmetov, dolgoročne razvojne možnosti in odvrčajo mlajše generacije od kmetovanja. Prav tako obremenjujejo zavarovalne sisteme, ki se težje spopadajo z naraščajočim številom zahtevkov in izgubami, ter imajo pomembne posledice za srednje- in dolgoročno stabilnost javnih financ zaradi *ad hoc* javnih intervencij, izvedenih kot posledica serije velikih katastrof.

PRIZNAVAMO, da so potrebni okrepljeni mehanizmi in orodja EU, da bi se lahko soočili s temi realnostmi. Nujno so potrebni takojšnji, usklajeni in dolgoročni odgovori na vseh ravneh upravljanja, ki vključujejo odpornost na podnebne spremembe v vse politike, temelječ na sistemskem pristopu, ki povezuje prilagajanje, trajnostno upravljanje naravnih virov in dolgoročno odpornost sredozemskega kmetijstva.

PONOVNO OPOMINJAMO na našo skupno zavezanost, v skladu s sklepi srečanja ministrov za okolje MED9 2025, na krepitev koordinacije v pričakovanju prihajajočega »Načrta EU za prilagajanje podnebnim spremembam«. Poudarjamo potrebo po pristopu odpornosti »po načrtu«, ki vključuje prilagajanje v vse relevantne politike EU, vključno s SKP.

PRIZNAVAMO prizadevanja Evropske komisije za izboljšanje obvladovanja tveganj v kmetijstvu v nedavno objavljenem pravnem okviru za načrte za nacionalna in regionalna partnerstva, SKP in okvir uspešnosti za obdobje po letu 2027. PRIZNAVAMO vključitev novih

elementov, kot so izredna plačila, podpora prehodu k odpornejšim proizvodnim sistemom, strategije prilagajanja tveganjem v kmetijstvu, bolj prožen kaskadni odziv na naravne nesreče, spremljanje porabe proračuna in predlagan okvir uspešnosti za podnebne in okoljske cilje.

POUDARJAMO pa, da predlagani okvir še vedno močno temelji na obstoječih mehanizmi in ne obravnava sistemskih izzivov, ki so jih večkrat izpostavile države članice MED9.

OPOZARJAMO, da je nujno okrepiti zakonodajni okvir po letu 2027 za obvladovanje podnebnih in drugih tveganj. Potrebna je večja skladnost politik EU za izboljšanje pripravljenosti in okrepitev odziva na krize. Okvir mora tudi jasno opredeliti povezave med prilagajanjem in ukrepi po krizah ter finančne ureditve, zlasti glede fleksibilnega zneska (25 % prispevka Unije za načrte za nacionalna in regionalna partnerstva) in EU sklada. Treba je vzpostaviti robusten, dobro financiran in prožen sistem EU za upravljanje kriz in odziv na katastrofe v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira.

OPOMINJAMO na nedavno študijo Evropske investicijske banke »*Zavarovanje in orodja za obvladovanje tveganj v kmetijstvu v EU*«, ki izpostavlja kompleksnost obvladovanja kmetijskih tveganj, nizko uporabo orodij s strani kmetov in težave, s katerimi se soočata administracija in zasebni sektor. Komisijo pozivamo, naj te ugotovitve upošteva pri prihodnji zakonodaji.

POUDARJAMO potrebo po prehodu od *ad hoc* kompenzacijskih orodij k bolj strateškemu, proaktivnemu in v prihodnost usmerjenemu pristopu. To zahteva kombinacijo dolgoročnega načrtovanja, prožnih instrumentov, ukrepov za preprečevanje tveganj, inovativnega financiranja, inovativnega zavarovanja na ravni EU, vključujoče inovacije in robustne podeželske in kmetijske politike. Izjemni ukrepi naj dopolnjujejo – ne nadomeščajo – spodbude kmetom za učinkovito upravljanje tveganj. Noben kmet ne sme ostati prikrajšan.

POUDARJAMO dejstvo, da še vedno obstajajo pomembne razlike v ravni znanja in izkušenj pri vzpostavljanju ter uspešni izvedbi različnih shem upravljanja tveganj v EU. Zato pozivamo Komisijo, naj razmisli o vzpostavitvi ustrezne platforme za izmenjavo znanja in najboljših praks med državami članicami. To postaja še posebej pomembno ob upoštevanju zahtev, določenih v objavljenem predlogu novega programskega okvira.

PONOVNO POTRJUJEMO našo skupno vizijo, da postane Mediteran vodilni na področju trajnostnega upravljanja kmetijskih tveganj, zagotavljanja varnosti hrane in vode, vitalnosti podeželja in konkurenčnosti. Okvir MED9 ostaja ključna platforma za usklajevanje regionalnih pogledov in spodbujanje skupnih ukrepov na ravni EU.

VERJAMEMO, da ima Mediteran velik potencial za podnebno pametne kmetijske inovacije, vodstvo in strateško sodelovanje pri upravljanju podnebnih tveganj.